

**Извјештај о вањском вредновању високошколске установе Висока школа за туризам и
хотелијерство, Требиње**

АВОРС број и датум: 1/02-04-2-96-11/22 од 22.03.2024. године.

Датуми посјете: 15. и 16. јун 2023. године

Локација: Требиње

Комисија за вањско вредновање:

- Проф. др Марија Кнежевић, стручњак из реда академске заједнице БиХ, предсједник,
- Проф. др Милица Костић-Станковић, међународни стручњак, члан,
- Марија Милић, стручњак из реда привреде и праксе, члан и
- Ања Савић, студент, члан.

Координатор: Бојан Шолаја, МА

Критеријуми евалуације: Стандарди и смјернице за осигурање квалитета у европском простору високог образовања – ESG (*Standards and Guidelines for Quality Assurance in European Higher Education Area - European Association for Quality Assurance in Higher Education, 2015*), Критеријуми за акредитацију високошколских установа у Републици Српској и БиХ, Критеријуми за акредитацију студијских програма првог и другог циклуса студија у Републици Српској и БиХ, Правилник о акредитацији високошколских установа и студијских програма Републике Српске.

Садржај:

1.0 Апликација	3
1.1 Информација о процесу акредитације	3
1.2 Подаци о високошколској установи	4
1.3 Подаци о захтјеву	5
2.0 Вањско вредновање	5
2.1 Претходне активности	5
2.2 Посјета високошколској установи	6
3.0 Мишљење о исходу вањског вредновања	8
3.1 Оцјена квалитета по појединачним критеријумима	8
3.2 Препорука за акредитацију	23

1.0 Апликација

1.1 Информација о процесу акредитације

Висока школа за туризам и хотелијерство из Требиња (у даљем тексту: Висока школа) предала је пријаву за акредитацију Високе школе 28.02.2022. године Агенцији за високо образовање Републике Српске (у даљем тексту: Агенција) која је заведена под бројем протокола 1/02-04-2-96/22 Агенције од 28.02.2022. године.

Агенција је 12.07.2022. године актом број 1/02-04-2-96-2/22 затражила од Министарства за научнотехнолошки развој, високо образовање и информационо друштво Републике Српске, као надлежног органа управе, провјеру легитимности рада установе, а 12.07.2022. године актом бр. 1/02-04-2-96-3/22 од Републичке управе за инспекцијске послове податке у вези са вршењем инспекцијског надзора над Високом школом. Министарство је дописом број 19.040/612-69/22 од 22.07.2022. године информисало Агенцију да је Министарство просвјете и културе на основу Рјешења број: 07.2-2160-5/07 од 02.07.2007. године издало Високој школи Дозволу број: 07.2-9617/07 од 28.12.2007. године за рад и извођење студијског програма Туризам и хотелијерство – 180 ECTS бодова, а на основу Рјешења број: 07.023/612-8-3/11 од 17.12.2012. године Дозволу број: 07.023/612-8-3-1/11 за од 25.02.2013. године за извођење студијског програма Пословна економија туристичке привреде – 240 ECTS бодова. Министарство је информисало Агенцију о томе да је Висока школа у вријеме издавања наведених дозвола, у складу са раније важећом Уредбом о условима за основање и почетак рада високошколских установа и о поступку утврђивања испуњености услова („Службени гласник Републике Српске“ бр.: 35/11 и 51/11), испуњавала минималне услове за извођење наведених студијских програма, те да се у Министарству не води другостепени поступак у којем је странка Висока школа. Републичка управа за инспекцијске послове – Сектор просвјетне инспекције – Одјељење Требиње је дописом број 24.120/616-248-81-3/22 од 23.09.2022. године информисала Агенцију о обављеном инспекцијском надзору и утврђеним чињеницама на Високој школи о чему је састављен Записник број: 24.120/616-248-81-3/22 од 22.09.2022. године, који је у прилогу наведеног дописа достављен Агенцији, у којем нису констатоване неправилности у раду Високе школе:

Агенција је рјешењем број 1/02-04-2-96-1/22 од 11.11.2022. године, за координатора поступка акредитације Високе школе именовала вишег стручног сарадника за акредитацију и аналитику у Сектору за акредитацију и међународну сарадњу, Бојана Шолају, МА.

Агенција је 25.04.2023. године са Високом школом закључила Уговор за услуге акредитације високошколске установе и студијских програма под бројем протокола Агенције 1/02-04-2-96-5/22, које ће Агенција извршити на основу:

- анализе усаглашености документације са законским захтјевима (легитимност захтјева), комплетности документације у односу на важеће законске прописе Републике Српске и Босне и Херцеговине, као и правилима европских асоцијација у овој области и
- вањског вредновања у сврху акредитације са циљем утврђивања усаглашености са захтјевима Стандарда и смјерница за обезбјеђење квалитета у европском простору високог образовања, критеријума за акредитацију високошколских установа и студијских програма и процјене усаглашености структуре и садржаја студијских програма са утврђеним излазним профилима.

Уговором су дефинисане обавезе Високе школе и Агенције као и повјерљивост свих информација пружених у току поступка вањског вредновања.

Агенција је спровела поступак одабира чланова комисије стручњака у складу са Правилником о акредитацији високошколских установа и студијских програма, те у складу са Законом о високом образовању Републике Српске и Законом о обезбјеђењу квалитета у високом образовању Републике Српске, актом број 1/02-04-2-96-4/22 од 18.11.2022. године, 1/02-04-2-96-4-2/22 од 15.02.2023. године и 1/02-04-2-96-4-3/22 од 08.03.2022. године упутила Агенцији за развој високог образовања и осигурање квалитета БиХ Приједлог за именовање Комисије домаћих и међународних стручњака за оцјењивање и ревизију квалитета и давање препорука о акредитацији високошколске установе и студијских програма (даље: Комисија стручњака) у сљедећем саставу:

- Проф. др Марија Кнежевић, стручњак из реда академске заједнице БиХ, предсједник,
- Проф. др Милица Костић-Станковић, међународни стручњак, члан,
- Марија Милић, стручњак из реда привреде и праксе, члан и
- Ања Савић, студент, члан.
-

Након извршеног именовања Комисије домаћих и међународних стручњака од стране Агенције за развој високог образовања и осигурање квалитета БиХ рјешењем број: 05-33-1-480-2/22 од 19.12.2022. године и 05-33-1-480-5/22 од 04.04.2023. године приступило се детаљној анализи документације након чега су услиједиле активности на припреми посјете високошколској установи.

1.2 Подаци о високошколској установи

Подаци о високошколској установи	
Назив, адреса и е-маил адреса институције	Висока школа за туризам и хотелијерство, Степе Степановића бб, Требиње, thtrebinje@teol.net ; vsturizam@teol.net
Интернет адреса	www.thtrebinje.com
Назив, број и датум акта о оснивању	Сагласност на статусну промјену бр.07.2-2160/07, 05.07.2007.
Пореско-идентификациони број (ПИБ)	4401740100008
Матични број додијељен од Републичког завода за статистику	01973070
Име, презиме и адреса (назив и сједиште) оснивача	Народна Скупштина Републике Српске, Бања Лука
Број и датум одлуке о именовању лица овлашћеног за заступање	Одлука Сената бр.75/20 од 17.07.2020. проф. др Обрен Ђњато, директор
Број и датум дозволе за рад високошколске установе	Рјешење бр. 07.2-2160-5/07, 28.12.2007. године
Број и датум дозволе за рад ван сједишта	_____

Организационе јединице које се посјећују и одговорна лица	_____
Контакт особа (за посјету)	Проф. др Обрен Ђњато
Број телефона	059/240-245

1.3 Подаци о захтјеву

Висока школа је уз захтјев за акредитацију доставила попуњен апликациони образац који прати структуру стандарда и критеријума у односу на које се врши акредитација, самоевалуациони извјештај Високе школе, те осталу пратећу документацију која је хиперлинковима повезана с апликационим образцем (Статут, Рјешења и дозволе за рад, Стратегију, Правилник о осигурању квалитета Високе школе и др.). Истовремено, на образцу прописаном од стране Агенције је достављена посебна апликација и за пријављене студијске програме, пратећи одговарајуће стандарде и критеријуме, као и самоевалуациони извјештаји за пријављене студијски програме и пратећа документација.

Студијски програми који је Висока школа пријавила за акредитацију:

Студијски програм пријављен за акредитацију		
Назив студијског програма:	Ниво студија	Назив(и) излазних квалификација
Туризам и хотелијерство - 180 ECTS	Први циклус	1. Дипломирани менаџер туризма - 180 ECTS 2. Дипломирани менаџер хотелијерства - 180 ECTS
Пословна економија туристичке привреде - 240 ECTS	Први циклус	3. Дипломирани економиста туризма - 240 ECTS

2.0 Вањско вредновање

Предмет вањског вредновања јесте функционисање цјелокупног система квалитета Високе школе (оцјена и ревизија квалитета и давање препоруке о акредитацији Високе школе) и квалитет студијских програма и његових исхода (могућност запослења свршених студената).

2.1 Претходне активности

Након прегледа достављене документације за акредитацију високошколске установе и студијских програма, те након извршене провјере легитимности високошколске установе отпочеле су припреме Комисије стручњака у следећем саставу:

- Проф. др Марија Кнежевић, стручњак из реда академске заједнице БиХ, предсједник,
- Проф. др Милица Костић-Станковић, међународни стручњак, члан,
- Марија Милић, стручњак из реда привреде и праксе, члан и
- Ања Савић, студент, члан.

Комисија је на разматрање добила документацију Високе школе, попуњен апликациони образац, самоевалуациони извјештај, те бројну пратећу документацију.

Комисија је такође добила Стандарде и смјернице за осигурање квалитета у европском простору високог образовања, Критеријуме за акредитацију високошколских установа у Републици Српској и БиХ, Критеријуме за акредитацију студијских програма првог и другог циклуса студија у Републици Српској и БиХ, Правилник о акредитацији високошколских установа и студијских програма Републике Српске, обрасце листе провјере за члана комисије стручњака и обрасце извјештаја.

Агенција је организовала састанак са Комисијом стручњака 03.05.2023. године којем су присуствовали координатор и четири члана Комисије стручњака. Током састанака Комисија је утврдила методологију рада и између осталог усагласила, поштујући акте Агенције и све релевантне прописе у Републици Српској и БиХ, да сваки члан Комисије има обавезу да на основу анализираних документације високошколске установе попуни образац индивидуалне листе провјере која служи као подсјетник члану Комисије са питањима, запажањима и захтјевима за додатне документе за посјету установи. На састанку су договорене све појединости рада, те усаглашено заједничко разумијевање захтјева стандарда и критеријума.

На другом састанку са Комисијом стручњака који је одржан 07.06.2023. године присуствовали су координатор и четири члана Комисије стручњака. Током састанка Комисија је усагласила приједлог термина и План и програм посјете високошколској установи који је Прилог 2 овог извјештаја, а предвиђа посјету у трајању од два радна дана.

Прије посјете Комисије за вањско вредновање, руководство и представници служби Високе школе су упознати са детаљима и током предстојеће посјете, те им је благовремено достављен План и програм посјете који су допунили именима учесника на сваком поједином састанку. Предмет вањског вредновања је високошколска установа и студијски програми кроз процјену обављања основне дјелатности у односу на степен испуњености Критеријума за акредитацију високошколских установа у Републици Српској и БиХ, Критеријума за акредитацију студијских програма првог и другог циклуса студија у Републици Српској и БиХ и релевантних Европских стандарда и смјерница за обезбјеђење квалитета у високом образовању, као што је наведено у Апликацији за акредитацију Високе школе.

Током састанка је усаглашен фокус на поједина питања, размијењена су мишљења стечена након прегледа апликације високошколске установе и студијских програма, усаглашен начин вођења разговора као и друга питања од важности за професионалан рад Комисије стручњака.

2.2 Посјета високошколској установи

Посјета високошколској установи реализована је 15. и 16. јуна 2023. године, а План и програм посјете Високој школи (даље: План посјете) доступан је у архиви Агенције, уз досије Високе школе, и усаглашен је са свим члановима Комисије стручњака, те благовремено достављен високошколској установи како би се припремила документација коју чланови Комисије стручњака траже на увид и да би рад на вредновању био што боље организован.

Планом посјете било је предвиђено да током првог дана Комисија стручњака разговара са сљедећим саговорницима:

- руководство Високе школе
- тим за квалитет (пет представника),
- представници студентске службе, библиотеке, правне службе и рачуноводства Високе школе (четири представника),
- представници тима за међународну сарадњу Високе школе (три представника),
- представници академског особља (пет представника за сваки студијски програм),
- представници студената (три представника за сваки студијски програм)
- представници дипломираних студената/алумни (пет представника)
- представници тржишта рада (три представника).

Сви састанци су реализовани у складу са планом посјете.

Током првог радног дана 15. јуна 2023. године, Комисија стручњака је одржала састанке са руководством Високе школе, тимом за квалитет, представницима студентске службе, библиотеке, правне службе и рачуноводства високошколске установе, представницима одјељења за међународну сарадњу, представницима академског особља и студената на студијским програмима Туризам и хотелијерство и Пословна економија туристичке привреде, као и са представницима алумни асоцијације и представницима тржишта рада. Комисија је током другог дана посјете извршила увид у физичке ресурсе Високе школе. Посјета је обухватала обилазак сљедећих просторија, и то: студентске службе, канцеларија управе, архиве, библиотеке, читалнице, учионица које су опремљене пројекторима и рачунарима, учионички простор опремљен за извођење наставе, наставничке кабинете и канцеларију за техничку подршку и научноистраживачки рад.

Послије радног дијела првог дана посјете 15. јуна 2023. године, чланови Комисије стручњака су одржали интерни састанак на којем су усагласили садржај и смјернице прелиминарног извјештаја са проценом стања и препорукама за унапређење, којим је наглашено саопштавање добрих и слабих страна, те основних препорука за унапређење по сваком критеријуму и подкритеријуму понаособ.

Другог дана посјете 16. јуна 2023. године одржан је заједнички завршни састанак на којем је Комисија стручњака представницима руководства Високе школе и тиму за квалитет представила прелиминарни извјештај о вањском вредновању. Током дводневне посјете вођен је записник који је доступан у Архиви Агенције и досијеу Високе школе.

Листа учесника на свим разговорима је доступна у Архиви Агенције као саставни дио Плана посјете Високој школи.

Након одржаних састанака и обављених разговора, чланови Комисије стручњака су на крају првог дана одржали интерни састанак на којем су изнијели индивидуална запажања и утиске са појединих састанака, коментарисали добијене информације и анализирали рад Комисије стручњака. Током дискусије чланови Комисије стручњака су усагласили ставове који представљају основу за израду прелиминарног извјештаја са детаљним анализама по сваком појединачном критеријуму за високошколске установе и студијске програме. О овим запажањима дате су и посебне препоруке у наставку извјештаја.

3.0 Мишљење о исходу вањског вредновања

Вањско вредновање је урађено провјером нивоа испуњености захтјева ESG стандарда, Критеријума за акредитацију високошколских установа и Критеријума за акредитацију студијских програма првог и другог циклуса студија.

Критеријуми за оцјену нивоа испуњености захтјева:

Ниво I - нема доказа или постоје дјелимични, непоуздани докази испуњења захтјева (потпуно ново или страна у организацији),

Ниво II - захтјев је планиран, постоји само на папиру и/или дјелимично спроведен,

Ниво III - захтјев је планиран, спроведен и прате се ефекти,

Ниво IV - захтјев је планиран, спроведен, прате се ефекти, са/без увођења сталних прилагођавања и побољшања на основу поређења са најбољима.

I	ВШУ не испуњава захтјев
II	ВШУ дјелимично испуњава захтјев
III	ВШУ претежно испуњава захтјев
IV	ВШУ у потпуности испуњава захтјев

3.1 Оцјена квалитета по појединачним критеријумима

А.1 Политика осигурања квалитета

Захтјеви ЕСГ стандарда 1.1 и РС/БИХ критеријума Т.1.1, Т.1.2, Т.1.3, Т.1.4, Т.1.5, Т.1.6

- 1) Високошколска установа дефинише своју визију и мисију којима дјелотворно води своје активности. Визија и мисија су израђене и ревидиране у консултацијама са релевантним заинтересованим странама и јавно су доступне.
- 2) Високошколска установа има дјелотворан систем и процедуре за провођење, праћење и даљи развој своје стратегије и акционих планова. Високошколска установа израђује и редовно ревидира своју стратегију, у консултацијама са свим релевантним заинтересованим странама. Стратегија се формално усваја и јавно је доступна. Она се односи на наставни процес, истраживачки рад/развој умјетности и допринос развоју друштва, укључујући конкретне и оствариве стратешке циљеве и активности високошколске установе.
- 3) Високошколска установа има формално дефинисану и јавно доступну политику и процедуре за унутрашње обезбјеђивање квалитета, које обухватају и јасне одговорности. Те процедуре су у складу са стратегијом високошколске установе.
- 4) Унутрашње обезбјеђивање квалитета користи мишљења унутрашњих и спољашњих заинтересованих страна, те податке из информационих и система за праћење и евалуације.
- 5) Систем унутрашњег обезбјеђивања квалитета је усмјерен ка сталном унапређењу високошколске установе и пружа подршку побољшању наставног процеса, истраживачког рада/развоја умјетности, доприносу развоју друштва и управљачким и административним процесима.

б) Високошколска установа има стратегију за међународне аспекте рада која је усклађена са стратегијом установе и у којој је дат преглед њених међународних активности као што су међународни пројекти, билатерални споразуми, заједнички програми, итд.

Добре стране:

- Висока школа има јасно дефинисану визију и мисију којима дјелотворно води своје активности у консултацијама са релевантним заинтересованим странама које су јавно доступне и прожимају све сегменте пословања Високе школе.

- Висока школа посједује Стратегију обезбјеђења квалитета Високе школе за туризам и хотелијерство за период од 01.01.2018. до 31.12.2022. године која је формално усвојена (достављена је одлука Сената о усвајању). У међувремену је високошколска установа усвојила нову Стратегију обезбјеђења квалитета на Високој школи за туризам и хотелијерство Требиње за период 01.01. 2023. - 31.12.2027. године доступну на сљедећем линку: <https://thtrebinje.com/wp-content/uploads/2024/04/Strategija-i-Odluka.pdf> . Установа поседује и Правилник за самовредновање и обезбјеђење квалитета из 2017. године којим се прописују подручја вредновања и начин рада Комисије за самовредновање и обезбјеђење квалитета. У оквиру Статута Установе, поглавље X тиче се обезбјеђења квалитета студијских програма, наставе и услова рада. У оквиру Стратегије обезбјеђења квалитета Високе школе за туризам и хотелијерство утврђени су: мисија институционалног система обезбјеђења квалитета и визија, стратешки циљеви израде Стратегије и конкретни задаци који представљају разраду циљева. У оквиру овог документа извршена је разрада циљева на задатке и дефинисани су индикатори за процјену усјешности реализације задатака, носиоци и рок извршења. Међународни аспекти рада дефинисани су у оквиру Стратегије и односе се на јачање међународне позиције Високе школе; учешће у међународним пројектима и подстицање наставног особља да се укључује у пројекте размјене.

- ВШУ има јасно дефинисану политику и процедуре за унутрашње обезбјеђивање квалитета које су у складу са стратегијом Високе школе.

- Правилником за самовредновање и обезбјеђење квалитета на Високој школи за туризам и хотелијерство Требиње предвиђени су поступак самовредновања и основни начини вредновања; самовредновање студијских програма и наставног рада.

- У опису стандарда наводи се да је формиран приједлог Стратегије био предмет активности радних група, представника академског, друштвеног и привредног окружења, менаџмента Високе школе, студентског представничког тијела Високе школе, јавних институција и субјеката из услужног сектора привреде. Као доказ учешћа заинтересованих страна у изради докумената достављена је Одлука о именовању Радне групе за израду Стратегије за обезбјеђење квалитета Високе школе за туризам и хотелијерство у Требињу за период од 01.01.2018. до 31.12.2022. године. Радну групу је чинило шест професора, један члан из привреде, један студент и један запослени из групе административног особља.

- Процедуре унутрашњег система обезбјеђења квалитета регулисане су Правилником за самовредновање и обезбјеђење квалитета и Стратегијом обезбјеђења квалитета на високој школи за туризам и хотелијерство Требиње. Правилником је дефинисана методологија прикупљања података и анализа прикупљених података. Анкетирање наставног и ненаставног особља и студената се редовно проводи у циљу унапређења рада установе и унапређења студијских програма. Израђује се извјештај о самовредновању, базиран на добијеним резултатима.

- Статутом Високе школе за туризам и хотелијерство у Требињу дефинисана је организациона структура и сви потребни органи за несметано и квалитетно одвијање наставно–научног процеса. Правилником су регулисане одговорности тијела школе за самовредновање, а посебно је истакнута улога Комисије за спровођење самовредновања и осигурање квалитета, чије надлежности и рад се уређују овим Правилником. Надлежности и задаци Комисије за самовредновање и обезбјеђење квалитета су наведени и у Стратегији обезбјеђења квалитета Високе школе.

- У Статуту се наводи да Висока школа проводи континуирано контролу квалитета и самовредновање рада академског особља, у правилу на крају академске године. Наводи се да су сталне консултације са партнерима саставни дио периодичног праћења студијских програма, а видљива је укљученост сљедећих партнера: бивши студенти, послодавци, синдикати, органи власти, локални представници туристичко-угоститељских предузећа, али и других привредних субјеката. У оквиру Стратегије обезбјеђења квалитета наведени су интерни и екстерни корисници система за осигурање квалитета. Установа користи мишљења заинтересованих страна за унутрашње обезбјеђивање квалитета, како администрације, академског особља и студената, тако и спољашњих заинтересованих страна попут привреде, посебно области туризма и угоститељства, привредних комора, ресорних министарства и осталих заинтересованих страна који имају интерес за запошљавање кадра које Висока школа производи.

- Висока школа има остварену сарадњу са одређеним иностраним установама и достављени су сљедећи документи: Споразум о прекограничној сарадњи на међународном пројекту са називом „Viaggio Adriatico“ (Путовање Јадраном) са Универзитетом из Леџеа, Италија; Споразум са Географским факултетом Пермског универзитета у Руској Федерацији о научној сарадњи и мобилности академског особља и студената; Споразум са Центром руског географског друштва у Београду, Србија. У документацији установе наводи се пет кључних пројеката који подразумевају међународну сарадњу, у што се Комисија увјерила током посјете установи и разговора са заинтересованим странама.

- Поред наведених међународних пројеката који пружају могућност сарадње са иностраним институцијама и мобилности особља и студената, посебно су истакнути кључни научно-истраживачки пројекти који су везани за студијске програме. На интернет страници Високе школе назначена је листа девет пројеката и студија које су спровели запослени на Високе школе и седам Темпус-пројеката који се ододе на обезбјеђење квалитета установе.

Слабе стране:

- У документацији се наводи се да је Стратегија обезбјеђења квалитета доступна запосленима, студентима и јавности путем истицања у наставним, кабинетским и комуникационим просторима, огласној табли и објављивањем на интернет страници Високе школе, али увидом у садржај интернет странице установе није утврђено да су Стратегија и Правилник јавно доступни овим путем.

- Установљена је терминолошка неусаглашеност у документима, будући да се у Статуту тијело задужено за поступак самовредновања, континуирано праћење, обезбјеђење и унапређење квалитета назива Комитетом за обезбјеђење квалитета, док је у осталим документима у питању Комисија за обезбјеђење квалитета.

- Спровођење међународних аспеката рада није регулисано посебним документима, не постоји конкретна стратегија која се односи на ову област, него је дефинисана Стратегијом обезбјеђења квалитета.

- Стратегија обезбјеђења квалитета, као један од стратешких циљева садржи: Побољшање квалитета и интензивирање научно-истраживачког рада наставног особља. Овај циљ, међутим, садржи само један задатак (континуирани рад на успостављању јединства образовног, научноистраживачког и професионалног рада) који садржи пет индикатора испуњености. Међутим, на основу достављене документације није могуће стећи јасан увид у начин на који су досадашњи резултати пројеката и студија допринијели унапређењу студијских програма.

Препоруке за унапређење:

- Сва релевантна документа учинити доступним јавности путем интернет странице установе.
- Усагласити терминологију у свим документима Високе школе.
- Посебно регулисати област међународних аспеката рада како би се она даље унапређивала.
- Анализирати резултате досадашњих пројеката и довести их у везу са унапређењем студијских програма.

КРИТЕРИЈУМ 1. Политика обезбјеђења квалитета

ОЦЈЕНА ИСПУЊЕНОСТИ:

III

A.2 Израда и одобравање програма

Захтјеви ЕСГ стандарда 1.2 и РС/БиХ критеријума Т.2.1, Т.2.2

- 1) Високошколска установа има успостављене процедуре за креирање и усвајање студијских програма које су у складу са стратегијом високошколске установе.
- 2) Високошколска установа има успостављене процедуре којима осигурава да су планирани исходи учења и коришћење система кредита изражених кроз ECTS бодове у складу са важећим квалификационим оквиром, да се примјењују на све студијске програме, те да су предвиђене прилике за стицања знања и вјештина ван установе.

Добре стране:

- Студијски програми садрже опште програмске циљеве усклађене са мисијом и визијом Високе школе, као и са Стратегијом за обезбјеђење квалитета. Процедуре и политика за осигурање квалитета наставног, научног и стручног рада дефинисане су у складу са Стандардима и смјерницама за осигурање квалитета у европском простору високог образовања (European Standards ENQA, 2015), те према Критеријумима за акредитацију ВШУ у БиХ/Службени гласник БиХ 96/2016).
- У документацији установе истиче се да су студијски програми Високе школе за туризам и хотелијерство усклађени са Стратегијом за обезбјеђење квалитета, научним и образовним критеријумима, стандардима и достигнућима европског високог образовања и захтјевима научних области и тржишта.
- Правилником за самовредновање и обезбјеђење квалитета на Високој школи за туризам и хотелијерство Требиње дефинисан је начин вредновања студијских програма.
- У документацији установе наводи се да је студијски програм основних академских студија првог циклуса Високе школе за туризам и хотелијерство базиран на принципима високог образовања и свих принципа ЕСГ за обезбјеђење квалитета. Истакнуто је да процес усвајања, мониторинга и преиспитивања студијских програма и излазних квалификација врши периодично менаџмент Високе школе и Комисија за самовредновање и обезбјеђење квалитета, у складу са одредбама Стратегије за обезбјеђење квалитета и Правилника за самовредновање и обезбјеђење квалитета. Наставни план садржи неопходне елементе који се тичу садржаја предмета, бодовања, начина провјере и вредновања, актуелне литературе и слично. Образовни профили Високе школе су усклађени са

научним и образовним стандардима и достигнућима научне области којој припадају, с циљем стицања мултидисциплинарних знања и вјештина. Висока школа има дефинисане адекватне исходе учења и користи систем кредита изражен кроз ECTS бодове, који се примјењују на све студијске програме, а предвиђене су и могућности за стицања знања и вјештина ван установе, како у земљи, тако и у земљама окружења.

- Процес усвајања, мониторинга и контроле студијских програма и њихових излазних профила врши периодично менаџмент Високе школе у сарадњи са Комисијом за самоевалуацију и обезбјеђење квалитета, поштујући стандарде ECTS бодовања. Предмети на свим студијским групама су једносеместрални и подијељени на обавезне и изборне, гдје је студентима понуђено да одаберу изборне предмете од више понуђених. Испоштовано је седмично и семестрално оптерећење и студената и академског особља.

Слабе стране:

- Не постоји документ којим се посебно регулише процес развоја студијских програма.

- На основу достављене документације није могуће утврдити постојање успостављених процедура за могућност креирања нових студијских програма, мада се то дјелимично може закључити на основу достављеног Елабората о оправданости извођења студијског програма „Пословна економија туристичке привреде“.

- Током посјете и разговора са представницима заинтересованих страна идентификован је да нису сви довољно учествовали у изради и модификацији студијских програма.

Препоруке за унапређење:

- Потребно је посветити већу пажњу могућности развоја нових студијских програма, с обзиром на глобалну ситуацију у образовању, као и у другим секторима. Програми треба да буду флексибилни са израженом могућношћу иновирања и прилагођавања привредном окружењу.
- Препоручује се усвајање документа (Правилник) којим ће се дефинисати процедуре развоја и измјена студијских програма.
- Додатно укључивати заинтересоване стране у развој студијских програма и водити евиденцију о њиховом учешћу (записници са састанака итд.).
- У силабусима треба појачати предузетништво и предузетнички начин размишљања кроз све предмете.
- У силабусима треба појачати пројектни менаџмент, посебно у предметима који обухватају менаџмент и маркетинг.
- Размислити о формирању предузетничког кабинета за угоститељство у школи за обављање праксе и пројеката из угоститељског предузетништва, како би студенте учинили конкурентним у вјештинама услуживања и менаџмента у угоститељству. Један од примјера су пројекти Удружења хотелијера Европе за опремање високошколских установа које образују кадрове за угоститељство.
- ВШУ треба појачати сарадњу са средњом угоститељско-туристичком школом у Требињу, која је и основни извор ученика који уписују ову школу, а многи се и запошљавају у њој. Потребан је заједнички наступ на тржишту рада, гдје би школа могла радити додатне едукације свршених средњошколаца који су запослени или немају услова да наставе студије.

КРИТЕРИЈУМ 2. Израда и одобравање програма

ОЦЈЕНА ИСПУЊЕНОСТИ:

III

A.3 Учење, подучавање и провјера знања усмјерени на студента

Захтјеви ЕСГ стандарда 1.3 и РС/БиХ критеријума Т.3.1, Т.3.2, Т.3.3

- 1) Високошколска установа примјењује процедуре којима се гарантује правичан, транспарентан и досљедан начин оцјењивања студената и којима се предвиђа могућност жалби студената. Процедуре су формализоване и јавно су доступне.
- 2) Високошколска установа подстиче активан ангажман студената у процесима управљања.
- 3) Високошколска установа подстиче и обезбјеђује међународну мобилност студената и запослених, те руководи системом за ширење њихових искустава и примјера добре праксе.

Добре стране:

- Оцјењивање, мишљења и жалбе студената су предвиђене Правилником о полагању испита и оцјењивању студената. Студенти су информисани путем интернет странице и студентске службе која је стално доступна студентима, директно у школи или путем друштвених мрежа.
- Увидом у достављени Правилник о полагању испита и оцјењивању студената из 2013. године којим се регулише ова област видљиво је да се поштује процедура о полагању испита и вредновању рада студената. Такође, у оквиру силабуса за сваки предмет назначени су поступци, критеријуми за оцјењивање и методе оцјењивања студената.
- Улога студената у обезбјеђењу квалитета регулисана је Правилником за самовредновање и обезбјеђење квалитета и Стратегијом обезбјеђења квалитета. Такође, ова област је предмет Правилника о студентском вредновању квалитета студија, који је достављен на увид.
- Статутом Високе школе предвиђено је чланство представника студената у Управном одбору Високе школе, а којег бира Студентско представничко тијело. Статутом Високе школе предвиђено је да у саставу Сената мора бити најмање 15% представника студената.
- На основу резултата анкетања студената саставља се извештај, а на увид је достављен Извештај о студентском анкетању у академској 2020/21. години. Такође, предвиђено је укључивање представника студената у складу са Статутом студентског представничког тијела, који је достављен на увид. Представник студената је и члан Комисије за обезбјеђење квалитета. Из наведеног може се закључити да су предвиђени модалитети активног учешћа студената у обезбјеђењу квалитета и управљању.
- Мобилност запослених и студената се омогућава и промовише путем наведених међународних пројеката. У оквиру Статута (сегмент студенти и правила студирања), студентима се гарантује мобилност и признавање бодова остварених на другим високошколским установама посредством међународних програма за размјену студената, на бази билатералних уговора са другим институцијама, или других облика међународне сарадње.
- Процедура жалби студената је прописана, приликом посјете констатовано да до сада није било конкретних поступака уложених жалби.

Слабе стране:

- На основу достављене документације није могуће стећи увид у број запослених и студената који су до сада искористили могућност мобилности и критеријуме по којима се рангирају кандидати заинтересовани за ове опције.

Препоруке за унапређење:

- Простор намијењен за студентску службу треба да буде већи и боље опремљен, како би био прилагођен потребама студената и омогућио већи квалитет услуге коју студентска служба пружи.
- Детаљније водити евиденцију о особљу и студентима који су учествовали у програмима мобилности и анализирати ниво успјешности учешћа у програмима мобилности.

КРИТЕРИЈУМ 3. Учење, подучавање и вредновање усмјерено на студента

ОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ:

III

A.4 Упис студената, њихово напредовање кроз студије, признавање и сертификација
Захтјеви ESG стандарда 1.4 и РС/БиХ критеријума Т.4.1, Т.4.2, Т.4.3

- 1) Високошколска установа обезбјеђује адекватне услове и пружа подршку академском напредовању студената, обезбјеђујући једнаке могућности.
- 2) Високошколска установа има успостављен систем за признавање квалификација и периода студирања у складу са Лисабонском конвенцијом о признавању квалификација, те претходног учења.
- 3) Високошколска установа правовремено студентима обезбјеђује потврду/увјерење о дипломирању, укључујући додатак дипломи.

Добре стране:

- Процедура за упис студената регулисана је Правилником о упису студената на студијске програме ВШУ из 2007. године. Установа расписује јавно доступне конкурсе за упис на интернет страници и у медијима. Висока школа ради и промоцију својих програма у средњим школама и има „отворена врата“ за средњошколце једну недељу у вријеме промоције за упис. Студијски програми су јавно доступни и студенти имају могућност да се о њима информишу: огласна табла, интернет страница, медији, брошуре. Кроз документацију која је студентима доступна пружена је могућност и подршка равноправним и једнаким могућностима академском напредовању студената.

- У документацији се јасно наводи да је Висока школа успоставила процедуре признавања високообразовних квалификација студија из претходног периода студија, које су у складу са релевантним националним и европским документима и нормативима. Процедuru признавања нивоа студија из претходног периода спроводи Комисија за признавање положених испита и излазних квалификација, коју именује директор. Комисија упоређује, бодује и процјењује обим стечених квалификација и прописује услове наставка образовања, поштујући одредницу да се прво полажу диференцијални испити, а послје њих редовни испити на ВШУ. Такође је јасна и процедура напредовања унутар школе, као и преласка са једног на други студијски програм, те наставак школовања на школи након стицања дипломе на првом циклусу студија. Јасан је и начин наставка студија на другим високошколским установама у БиХ и ван ње, као и прелазак на друге високошколске институције у току самог студирања. Све процедуре су у складу са Болоњским

процесом студирања који је прихватила БиХ и која има за циљ повећање мобилности и студената и академског особља.

Слабе стране:

Препоруке за унапређење:

КРИТЕРИЈУМ 4: Упис студената, њихово напредовање кроз студије, признавање и сертификација

Ниво испуњености захтјева:

IV

A.5 Људски ресурси

Захтјеви ESG стандарда 1.5 и PC/БиХ критеријума T.5.1, T.5.2, T.5.3, T.5.4, T.5.5

- 1) Високошколска установа запошљава довољан број академског особља, административних радника и другог особља које је подршка наставном процесу.
- 2) Високошколска установа има план запошљавања и планирање развоја каријере, у складу са анализом која се редовно проводи.
- 3) Високошколска установа примјењује правичне и транспарентне процесе и процедуре код запошљавања и унапређења запослених. Процедуре су утврђене унапријед, јавно су доступне и усклађене су са важећим законским прописима. Чланови у саставу комисије за избор у звање академског особља су компетентни у датој научној/умјетничкој области (пољима и гранама) у којој кандидат тражи избор у звање.
- 4) Високошколска установа пружа прилике за професионални развој запослених, те их подстиче да те прилике искористе.
- 5) Високошколска установа академском особљу пружа адекватне услове за активан ангажман у области истраживачког рада, рада на пројектима и усавршавањима, било у оквиру саме институције или ван ње.

Добре стране:

- Политика запошљавања је предмет Правилника о организацији и систематизацији послова и радних мјеста ВШУ из 2008. године, који је дат на увид у оквиру Статута ВШУ. На ову област односе се сегменти VIII - Академско и административно особље на високој школи и IX - радни односи. На увид је достављена Одлука о усвајању Приједлога програма рада Високе школе за туризам и хотелијерство

у Требињу за 2021. годину и у оквиру овог документа видљива је и ставка која се тиче кадровске политике. Такође, констатована је потреба проширења броја наставника из области економије с циљем смањења броја гостујућих наставника.

Поступак избора и напредовања наставника регулисан је Правилником о поступку и условима избора у академска звања особља Високе школе за туризам и хотелијерство из 2010. године који је достављен на увид. Звања и услови за избор су прописани и у оквиру Статута ВШУ. ВШУ је уписана у Регистар издавача и рјешење о упису је достављено на увид.

У оквиру Правилника о поступку и условима избора у академска звања назначено је да се Комисија за избор у звања састоји од најмање три наставника из уже научне, односно умјетничке области за коју се кандидат бира, па се може закључити да су чланови компетентни у датој области за коју се кандидат бира.

- На основу достављеног Програма рада који се односи на 2021. годину увиђа се да су планиране различите активности у области научноистраживачког рада, укључујући пројекте и публикације. Један од стратешких циљева у оквиру Стратегије обезбјеђења квалитета је побољшање квалитета и интензивирање научно-истраживачког рада наставног особља и дефинисани су индикатори који се тичу процјене резултата у овој области.

- У документацији установе наводи се да менаџмент Високе школе врши евалуацију наставника и прати менаџмент Високе школе путем следећих метода: посматрања, анализе, интерактивне методе менаџмент-наставник-менаџмент, као и резултата анонимних студентских анкета. Поред тога, Правилником за самовредновање и обезбјеђење квалитета ВШУ предвиђено је да наставници и сарадници врше самовредновање сопственог научног, стручног и наставног рада. Наставно особље извјештава о резултатима научног, стручног и наставног рада једном годишње у оквиру годишњег извјештаја.

- У оквиру Правилника о избору у звање академског особља предвиђен је поступак одузимања звања уколико се докаже неакадемско понашање запослених. ВШУ прати оптерећење наставника на начин да њихова седмична оптерећеност буде у складу са законским одредбама.

Слабе стране:

- Нису достављени подаци који се тичу до сада реализованих планова и програма запошљавања и развоја каријере.

- Не постоји документ којим се презентују обједињене публикације наставног особља, већ се наводи да промоцију и презентације публикација академског особља врше директно аутори путем медија, интернет-странице и огласне табле Високе школе. На сајту установе доступна је листа 15 књига/уџбеника, од којих је већином издавач ВШУ.

- У оквиру Извјештаја о самовредновању наведено је да се због недостатка буџетских финансијских средстава не издваја довољно средстава за научно усавршавање академског особља и да не постоје унапријед утврђени критеријуми и процедуре за додјелу средстава, као ни формални документ у којем је регулисана додјела средстава за научно усавршавање академског особља.

- У оквиру Извјештаја о самовредновању истиче се да ВШУ нема писане интерне процедуре додјеле наставничког оптерећења, већ се примјењују кровни документи националног нивоа. Нису прецизиране мјере које се спроводе уколико се утврде неправилности у овој области.

Препоруке за унапређење:

- Унапредити област рада која се тиче усавршавања академског особља и дефинисати критеријуме по којима ће се вршити додјела средстава.
- Саставити и учинити јавно доступном комплетну листу публикација наставног особља.
- Редовно састављати планове усавршавања наставног особља и пратити њихову реализацију.

КРИТЕРИЈУМ 5. Људски ресурси	
ОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ:	III
A.6 Ресурси за учење и подршка студентима	
Захтјеви ЕСГ стандарда 1.6 и РС/БиХ критеријума Т.6.1, Т.6.2, Т.6.3, Т.6.4, Т.6.5	
<p>1) Високошколска установа има довољно ресурса (учионице, лабораторије и лабораторијску опрему, рачунаре, појединачни и групни простор за учење и сл.) и услове за комплетно особље и све студенте.</p> <p>2) Високошколска установа има библиотеку опремљену адекватним бројем библиотечких ресурса у штампаном и електронском облику и одговарајући простор и опрему за коришћење библиотечких услуга и за академско особље и за студенте.</p> <p>3) Високошколска установа систематски и дјелотворно планира, користи и провјерава своје ресурсе, у складу са стратешким планом.</p> <p>4) Високошколска установа запошљава довољан број административног и помоћног особља.</p> <p>5) Високошколска установа има адекватне процедуре и ресурсе за провођење своје стратегије за међународне аспекте рада.</p>	
Добре стране:	
<p>- На основу података и резултата анкетања студената представљених у оквиру Извјештаја о самовредновању стиче се утисак да физички ресурси одговарају захтјевима спровођења наставног процеса. Адекватност ресурса за извођење студијских програма процјењује се континуирано путем интерне евалуације. Такође, у Извјештају су наведена и одређена улагања у развој физичких ресурса, али како ВШУ нема буџетску подршку за инвестициона улагања, она нису велика.</p> <p>- Установа располаже рачунарском учионицом. Наставнички кабинети су опремљени рачунарима. У четири учионице инсталирани су видео-пројектори и један графоскоп, док је простор за рад студената опремљен са два рачунара. Административно особље такође располаже потребном рачунарском опремом. У читаоници у оквиру библиотеке доступно је седам рачунара.</p> <p>- Комисија стручњака се непосредним увидом током посјете Високој школи увјерила да установа располаже адекватним капацитетом физичких и библиотечких ресурса на задовољавајућем нивоу за све студијске програме који се реализују.</p> <p>- Комисији је предочен Правилник о коришћењу библиотеке Високе школе за туризам и хотелијерство, на основу којег се увиђа начин коришћења услуга библиотеке.</p> <p>- Број и структура административног особља, услови и начин заснивања радног односа утврђују се Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста на Високој школи. Нормативи и стандарди броја административно-техничког особља регулисани су и Правилником о нормативима и стандардима за обрачун плата запослених на јавним високошколским установама. ВШУ обезбјеђује обуку и усавршавање административног особља кроз организовање семинара и обуке. Квалитет рада административног особља такође је предмет процјене у анкетања студената.</p>	

Слабе стране:

- Висока школа располаже адекватним простором за рад када је у питању потребна квадратура расположивог простора, али тај простор није довољно добро искоришћен.
- Нема довољно савремених техничких уређаја за подршку настави.

Препоруке за унапређење:

- Простор за пријем студената треба повећати и дизајнирати на модернији начин, у сарадњи са студентима и поштујући њихове приједлоге. Размислити о улагањима кроз пројекте или у сарадњи с привредом.
- Потребно је континуирано обогаћивати библиотечки фонд савременим издањима из области менаџмента, маркетинга, предузетништва, угоститељства.
- Водити рачуна о томе да постојећа рачунарска опрема буде на располагању свим студентима и особљу, те континуирано обновљати рачунарску опрему.
- Једну учионицу претворити у студентски предузетнички инкубатор гдје би се радили пројекти, практичне вјежбе, одржавали скупове и слично, с циљем подстицања студентског предузетништва.

КРИТЕРИЈУМ 6. Ресурси за учење и подршка студентима**ОЦЈЕНА ИСПУЊЕНОСТИ:**

III

A.7 Управљање информацијама

Захтјеви ЕСГ стандарда 1.7 и РС/БиХ критеријума Т.7.1, Т.7.2, Т.7.3

- 1) Високошколска установа користи информационе системе у циљу прикупљања, анализирања и коришћења информација ради дјелотворности и унапређења наставног процеса, истраживачког рада/развоја умјетности, доприноса развоју друштва, управљачких и административних дјелатности.
- 2) Високошколска установа редовно прикупља и анализира податке о напредовању студената кроз студије, стопи успјешности и напуштања студија, омјеру студената и наставног особља, итд.
- 3) високошколска установа редовно прикупља и анализира податке о раду, старосној структури и квалификацијама академског особља, укључујући омјер властитог и гостујућег особља.

Добре стране:

- Висока школа располаже самосталним информационом системом. Овај систем садржи подсистем за кадровску и наставно-научну евиденцију који омогућава унос различитих података на основу којих се генеришу статистички извјештаји и врше анализе. Запослени у студентској служби је надлежан за унос података о студијским програмима, предметима, наставним плановима, студентима по свим основама: завршеним школама прије студија, оцјенама, годинама, завршетку студија. Прати се и пут студената после студија, запошљавање кроз алумније с којима се контактира.
- У оквиру информационог система воде се евиденције о наставном кадру, академским звањима, стално ангажованим и гостујућим професорима, објављеним радовима, као и учешћима професора и студената на разним манифестацијама у Требињу и шире: конференције, конгреси, сајмови, туризмијаде. Постоје и генерисани разни Извјештаји који су и доказ ових евиденција, а који се користе за праћење и унапређење квалитета студијских програма и уопште квалитета рада Високе школе.

- Будући да је ВШУ буџетски корисник у обавези је да редовно израђује финансијске анализе и извјештаје, у складу са законским прописима. Анализе са властитим финансијским показатељима користе се у развијању економских и финансијских програма.
- Када је у питању научно-истраживачки рад врши се анализа базирана на подацима о броју и категоријама публикација академског особља.

Слабе стране:

- ВШУ је успоставила информациони систем који омогућава прикупљање података и спровођење наведених анализа, али се анализом документације уочава да се ове анализе врше периодично, а не редовно, услед недовољног броја административног особља (један запослени у студентској служби) и ограничених буџетских средстава.
- ВШУ не врши анализе поређења својих кључних показатеља са другом високошколском установом унутар РС/БиХ или из европског простора високог образовања, јер такве анализе захтијевају додатне људске ресурсе и додатна средства. Зато су анализе повремене, раде се по потреби и приоритету.

Препоруке за унапређење:

Потребно је увести додатне анализе поређења сопствених кључних показатеља перформанси са другим, конкурентним установама како би се, базирано на резултатима анализе, покренули пројекти за унапређење властитих перформанси.

Унапредити капацитет за вршење свих потребних анализа на нивоу установе.

КРИТЕРИЈУМ 7. Управљање информацијама

ОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ:

III

A.8 Информисање јавности

Захтјеви ЕГГ стандарда 1.8 и РС/БиХ критеријума Т.8.1, Т.8.2, Т.8.3

- 1) Високошколска установа на својој интернет страници објављује релевантне информације о својим активностима, укључујући информације о студијским програмима и звањима које нуди, а које су јасне, тачне, објективне, актуелне и лако доступне. Информације се објављују на једном од службених језика у Босни и Херцеговини и на енглеском језику.
- 2) Високошколска установа на својој интернетској страници пружа информације о дјелатностима у области истраживачког рада и информације о раду свог академског особља (публикације, пројекти, конференције, итд).
- 3) Високошколска установа обезбјеђује систематску комуникацију са спољашњим заинтересованим странама.

Добре стране:

- На интернет страници ВШУ објављују се информације о студијским програмима и академским звањима који се стичу. Информатор за будуће студенте се израђује у штампаној верзији и студенти га могу преузети у студентској служби. Поред тога, Информатор (Оријентациони наставни програми у форми тестова и задатака за полагање пријемног испита) доступан је у електронској верзији на интернет страници ВШУ. Информатор садржи основне податке о студијским програмима Туризам и хотелијерство и Пословна економија туристичке привреде.

- Пример информатора није достављен на увид у оквиру документације, али му се може приступити путем интернет странице.

- Информације у области научно-истраживачког рада наставника које се тичу публикација и пројеката су јавно доступне путем интернет странице установе (сегмент НИР).

- Информације о раду Високе школе доступне су на интернет страници и на српском и на енглеском језику.

Слабе стране:

- ВШУ нема комуникациону стратегију као посебан документ којим би се регулисала ова област. Иако се у опису испуњености Стандарда напомиње да су комуникациона стратегија и политика комуникације са јавношћу саставни дио Стратегије обезбјеђења квалитета ВШУ увидом у овај документ то се не може потврдити.

- Селектоване референце наставног особља су приказане у оквиру документа Академске референце наставног особља, који је достављен на увид, али нису доступне путем интернет странице установе.

Препоруке за унапређење:

Развити стратегију комуникације установе као кровни документ којим ће се регулисати ова област.

Презентовати референце наставног особља на интернет страници установе.

КРИТЕРИЈУМ 8. Информисање јавности

ОЦЈЕНА ИСПУЊЕНОСТИ:

III

A.9 Стално праћење и периодична ревизија програма

Захтјеви ЕСГ стандарда 1.9 и РС/БиХ критеријума Т.9.1, Т.9.2, Т.9.3

- 1) Високошколска установа редовно прати и даље развија своје студијске програме, уз ангажман заинтересованих страна, како унутар установе, тако и спољњих стејхолдера.
- 2) Високошколска установа има дефинисане и усвојене процедуре за редовно праћење реализације студијских програма.
- 3) Високошколска установа анализира на који начин су процедуре прикупљања информација и предузетих активности утицале на унапређење студијског програма, те на основу тога креира пут даљег развоја.

Добре стране:

- ВШУ спроводи континуирано вредновање студијских програма са циљем одржавања квалитета и идентификовања простора за унапређење квалитета. Основни метод за вредновање су студентске анкете. Поред тога, користе се и информације прикупљене од стране академског и административног особља и других заинтересованих страна.

- Као доказ да су извршене измјене студијских програма ВШУ у опису испуњености Стандарда наведене су претходно покренуте процедуре за унапређење квалитета трогодишњих студијских програма „Туризам“ и „Хотелијерство“ (2009. године) и реструктурирање и унапређење квалитета трогодишњег студијског програма и увођење новог четворогодишњег студијског програма студијског програма „Пословна економија туристичке привреде“ (2011. године).
- Путем анкетања студената и запослених и друге методе процјене и вредновања студијских програм, ВШУ врши прикупљање података и спроводи анализе чији се резултати могу користити за потребу промјена и ревидирања студијских програма.
- Анализом документацији установе уочава се да су досадашњи програми унапређења квалитета студијских програма резултат анализа резултата процјене квалитета, потреба тржишта и консултација са заинтересованим странама. Истакнуто је да је један од резултата увођење четворогодишњег студијског програма Пословна економија туристичке привреде, што се показало као сврсисходно, као и унапређење квалитета трогодишњих студија.
- У складу са обавезом да високошколске установе периодично пролазе поступак спољашњег обезбјеђења квалитета, у циљу унапређења рада установе и провођење студијских програма, чији резултат требају бити излазни профили са компенцијама које тражи тржиште, како локално тако и шире, Висока школа за туризам и хотелијерство Требиње је још 2011. године покренула процедуре у овом правцу, са циљем да ревидира студијски програм за туризам и хотелијерство (180 ECTS) и уведе нови четворогодишњи програм Пословна економија туристичке привреде – 240 ECTS, што је у складу са потребом сталног праћења и периодичне ревизије програма.

Слабе стране:

- Присутна је недовољна ажурност у праћењу актуелности студијских програма, у контексту брзих глобалних промјена, а које утичу и на промјене у привреди и у образовању за привреду.

Препоруке за унапређење:

- Контрола силабуса и иновирање литературе од стране предметних наставника након сваке академске године.
- Са више пажње наставити праксу сталног праћења и ревизије програма, будући да брзе глобалне промјене у окружењу имплицирају и промјене у привреди, као и у образовању за привреду.
- Унапредити комуникацију са привредом и алумнијима, како би се добиле додатне информације о квалитету знања и вјештина које су добили у школи, размјене искустава и приједлога из праксе - како даље усавршавати систем образовних профила и како би кадрови који излазе били што спремнији за укључивање у савремене изазове у економији и туризму. Примјер: клуб или мрежа свршених студената, како би студенти остали у међусобном контакту и у контакту са школом и доприносили корисним информацијама из привреде.

КРИТЕРИЈУМ 9. Стално праћење и периодична ревизија програма

ОЦЈЕНА ИСПУЊЕНОСТИ:

III

A:10 Периодично вањско осигурање квалитета
Захтјеви ЕСГ стандарда 1: 10 и РС/БиХ критеријума Т:10.1

- 1) Високошколске установе требају периодично пролазити поступак спољашњег обезбјеђења квалитета

Добре стране:

Наведени су следећи релевантни извјештаји:

- Извјештај о самовредновању (2009) на основу којег је покренута процедура за унапређење квалитета трогодишњег студијског програма Туризам и хотелијерство и
- Извештај о самовредновању (2011) који је био основа за реструктурирање и унапређење квалитета трогодишњег студијског програма Туризам и хотелијерство и увођење новог четворогодишњег студијског програма Пословна економија туристичке привреде.
- У оквиру документације достављен је и Елаборат о оправданости увођења четворогодишњег студијског програма „Пословна економија туристичке привреде“ (четворогодишњи студиј-240 ЕЦТС).
- Висока школа покренула је благовремено поступак акредитације у складу са законским прописима:

Слабе стране:

Препоруке за унапређење:

Благовремено покренути поступак акредитације у наредном циклусу у складу са прописима и спроводити накнадне активности.

КРИТЕРИЈУМ 10. Периодично вањско осигурање квалитета

ОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ:

III

3.2 Препорука за акредитацију

Након увида у комплетну достављену документацију, посјете високошколској установи и анализирања свих докумената, процедура и начина функционисања високошколске установе, те спровођења поступка оцјењивања утврђен је сљедећи ниво испуњености захтјева стандарда и критеријума:

КРИТЕРИЈУМИ	НИВО ИСПУЊЕНОСТИ
A.1 Политика осигурања квалитета	III
A.2 Израда и одобравање програма	III
A.3 Учење, подучавање и провјера знања усмјерени на студента	III
A.4 Упис студената, њихово напредовање кроз студије, признавање и сертификација	IV
A.5 Људски ресурси	III
A.6 Ресурси за учење и подршка студентима	III
A.7 Управљање информацијама	III
A.8 Информисање јавности	III
A.9 Стално праћење и периодична ревизија програма	III
A.10 Периодично вањско осигурање квалитета	III

На основу укупне оцјене квалитета Комисија стручњака даје препоруку Агенцији за високо образовање Републике Српске да, у складу са Правилником о акредитацији високошколских установа и студијских програма, високошколској установи Висока школа за туризам и хотелијерство, Требиње **изда рјешење о акредитацији на 5 година.**

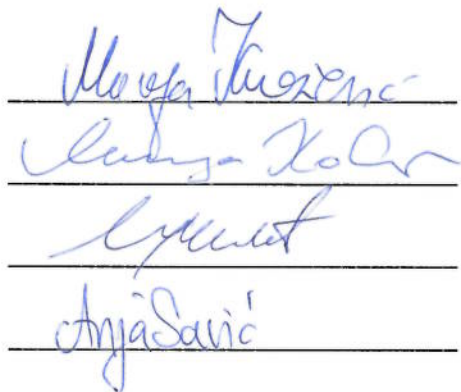
Чланови Комисије:

Проф. др Марија Кнежевић, предсједник

Проф. др Милица Костић-Станковић, члан

Марија Милић, члан

Ања Савић, члан

Four handwritten signatures in blue ink, each on a horizontal line, corresponding to the names listed on the left.

